

«РЎЙХАТГА ОЛИНГАН»

«ТАСДИҚЛАНГАН»

«Ўзбекгидроэнергоқурилиш» АЖ

Ягона акциядорининг

“02” апрель 2020 йилдаги

3-сон қарори билан

«Ўзбекгидроэнергоқурилиш» акциядорлик жамияти

УСТАВИ

(янги тахрири)

МУНДАРИЖА

I	УМУМИЙ ҚОИДАЛАР.....	3
II	ЖАМИЯТНИНГ РАСМИЙ НОМИ, ЮРИДИК ВА ПОЧТА МАНЗИЛИ, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА МАНЗИЛИ ВА РАСМИЙ ВЕБ-САЙТИ.....	3
III	ЖАМИЯТНИНГ МАҚОМИ, ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.....	4
IV	ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТ МАҚСАДИ ВА АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	5
V	УСТАВ ФОНДИНИНГ МИҚДОРИ, УНИ КЎПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ	7
VI	ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ, КОРПОРАТИВ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРИ	9
VII	ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.....	9
VIII	ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ	12
IX	ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ВА БОШҚА ФОНДЛАРИ	13
X	ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРУВИ	13
XI	ЖАМИЯТНИНГ МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ҲИСОБ ВА ҲИСОБОТ	22
XII	ҲУЖЖАТЛАРНИ САҚЛАШ ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДАГИ АХБОРОТ	24
XIII	ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ	24
XIV	ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР	25

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси, «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунга, ҳамда бошқа қонун ҳужжатлари ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан ишлаб чиқилган ва «O'zbekgidroenergoqurilish» aksiyadorlik jamiyati (бундан буён матн давомида – Жамият деб юритилади) фаолиятини тартибга солади.

2. «O'zbekgidroenergoqurilish» aksiyadorlik jamiyati Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитасининг 2004 йил 30 сентябрдаги 130к-ПО-сонли «Ўзбекгидроэнергоқурилиш» трестини «O'zbekgidroenergoqurilish» очик акциядорлик жамиятига айлантириш тўғрисида»ги буйруғига асосан ташкил этилган. «O'zbekgidroenergoqurilish» очик акциядорлик жамияти Тошкент шаҳар Шайхонтохур туман Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекцияси томонидан 2004 йил 18 ноябрда R-000487-09-сон билан рўйхатга олинган.

Жамият Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 18 майдаги «Ўзбекгидроэнерго» акциядорлик жамияти фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-2972-сонли қарорига асосан «O'zbekgidroenergo» акциядорлик жамияти таркибига киради.

3. Жамият ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик Кодекси, Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуни (бундан буён матн давомида – Қонун) ва мазкур Уставга, ҳамда бошқа қонун ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ олиб боради.

II. ЖАМИЯТНИНГ РАСМИЙ НОМИ, ЮРИДИК ВА ПОЧТА МАНЗИЛИ, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА МАНЗИЛИ ВА РАСМИЙ ВЕБ-САЙТИ

4. Жамият ташкилий-ҳуқуқий шакли кўрсатилган тўлиқ ва қисқартирилган фирма номига эга.

5. Жамиятнинг расмий номи:

ТЎЛИҚ

Ўзбек тилида:

кирилл ёзувида: «Ўзбекгидроэнергоқурилиш» акциядорлик жамияти

лотин ёзувида: «O'zbekgidroenergoqurilish» Aksiyadorlik jamiyati

Рус тилида:

Акционерное общество «Узбекгидроэнергоқурилиш»

Инглиз тилида:

«Uzbekgidroenergokurilish» Joint-stock company

ҚИСҚАРТИРИЛГАН

Ўзбек тилида:

кирилл ёзувида: «Ўзбекгидроэнергоқурилиш» АЖ

лотин ёзувида: «O'zbekgidroenergoqurilish» AJ

Рус тилида:

АО «Узбекгидроэнергоқурилиш»

Инглиз тилида:

«Uzbekgidroenergokurilish» JSC

6. Юридик манзили, жойлашган ери (почта манзили), электрон почта манзили, жамиятнинг расмий web-сайти:

Ш. Ж А М И Э Т Н Ж И Н	Юридик манзили:	Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Шайхонтохур тумани, Навоий кўчаси, 22-уй
	Почта манзили:	100007, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Феруза кўчаси, 15 А уй
	Электрон почта манзили:	uzges@uzgidro.uz
	Жамиятнинг расмий web-сайти:	http://uzbekgidroenergoqurilish.uz/

Ш. МАҚОМИ, ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

7. Жамият давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан юридик шахс мақомига эга бўлади ва чекланмаган муддатга тузилади.

8. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида ҳисобга олинадиган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан ўзининг устав фондига берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

9. Жамият:

- ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўрсатилган юмалоқ муҳрга эга бўлишга ҳақли. Муҳрда бир вақтнинг ўзида фирманинг номи бошқа исталган тилда ҳам кўрсатилиши мумкин;
- ўзининг номи ёзилган штамп ва бланкаларга, ўз тимсолига эга бўлишга;
- белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқаролик муомаласи иштирокчиларининг, товарларнинг, ишларнинг ва хизматларнинг хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлишга;
- Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва унинг ташқарисида банк ҳисобварақларини очишга;
- филиаллар ташкил этишга ва ваколатхоналар очишга;
- акциядорлик жамияти ёки масъулияти чекланган жамият шаклидаги шўъба ва тобе хўжалик жамиятларига эга бўлиши; унитар корхоналар ташкил этиши мумкин. Бунда Жамият шўъба хўжалик жамиятлари ва ўзи тузган унитар корхоналари ўтказадиган ишлар устидан методик раҳбарлик қилади ва мувофиқлаштиради;
- корхоналар, ташкилотлар ва бошқа тижорат тузилмаларини ташкил этишда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қатнашишга;
- нотижорат ташкилотларда иштирок этишга ҳақли.

10. Жамиятнинг филиали ва ваколатхонаси юридик шахс бўлмайди. Улар Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган Низом асосида иш юритади.

Жамиятнинг филиалга ва ваколатхонага бериб қўйилган мол-мулки Жамиятнинг балансида ҳисобга олинади.

Филиал ҳамда ваколатхона фаолияти учун жавобгарлик Жамият зиммасида бўлади.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикасидан ташқарида филиаллар ташкил этиш ва ваколатхоналар очиш, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, филиаллар ва ваколатхоналар жойлашган ердаги мамлакатнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

11. Хўжалик жамиятида иштирок этувчи бошқа жамият хўжалик жамиятига қарашли овоз берадиган акцияларнинг (улушнинг) йигирма фоизидан кўпроғига эга бўлса, бундай хўжалик жамияти қарам жамият деб ҳисобланади.

Ўзига бириктириб қўйилган мол-мулкка нисбатан мулкдор (Жамият) томонидан мулк ҳуқуқи берилмаган тижоратчи ташкилот унитар корхона ҳисобланади.

12. Шўъба ва тобе хўжалик жамиятлари ўз мулкида Жамиятининг овоз берувчи акцияларига эга бўлишга ҳақли эмас.

Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхона ўз мулкида Жамият устав фондидаги улушга эга бўлишга ҳақли эмас.

13. Жамият қонунчиликка мувофиқ шўъба хўжалик жамиятига ва Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхонага мажбурий кўрсатмалар бериш ҳуқуқига эга. Бунда Жамият бундай кўрсатмаларни бажариш учун бу жамиятлар томонидан тузилган битимлар юзасидан улар билан солидар жавобгар бўлади.

Шўъба хўжалик жамияти ёки Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхона Жамиятнинг айби билан банкрот бўлган тақдирда, унинг мажбуриятлари юзасидан Жамият Ўзбекистон Республикаси Фуқоролик Кодексига мувофиқ субсидиар жавобгар бўлади.

14. Жамият томонидан ташкил этилган шўъба хўжалик жамияти ва унитар корхона Жамият мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

15. Шўъба хўжалик жамиятининг акциядорлари (иштирокчилари) Жамиятдан унинг айби билан уларга етказилган зарарнинг ўрни қопланишини талаб қилишга ҳақли.

16. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мулк билан жавобгар бўлади.

17. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

18. Акциядорлар Жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

19. Акцияларнинг ҳақини тўлиқ тўламаган акциядорлар Жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан ўзларига тегишли акциялар қийматининг тўланмаган қисми доирасида солидар жавобгар бўлади.

IV. ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТ МАҚСАДИ ВА АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

20. Жамият фаолиятининг асосий мақсади молия-хўжалик фаолиятдан фойда олишдир.

21. Жамиятнинг асосий фаолият соҳаси гидроэнергетика иншоотларини қуриш билан боғлиқ махсус монтаж ва умумий қурилиш ишларини олиб бориш, шунингдек истеъмолчиларнинг манфаатларига жавоб берадиган бошқа хизматларни кўрсатиш ҳисобланади.

22. Жамият ўз мақсадига эришиш учун мунтазам равишда Жамият самарадорлигини таъминлашга қодир бўлган муҳандис-техник ва бошқариш кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш.

23. *Жамиятнинг асосий фаолият турлари:*

- энергетика объектларини, электростанцияларни, гидротехника, саноат ва ижтимоий маиший объектларни, шунингдек турар жой ва қишлоқ хўжалиги объектларини қуриш, қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш;
- махсус қурилиш ва монтаж ишлари, шу жумладан гидротехника, пармалаш-портлатиш, туннель қурилиш-монтаж ишлари бўйича хизматлар кўрсатиш;
- Ўзбекистон Республикаси ҳудуди ва ундан ташқарида тадқиқот, лойиҳа, таъмирлаш, тиклаш, ишга тушириш ишлари, транспорт ва матбаа хизматлари, шунингдек бошқа турдаги хизматларни амалга ошириш;

- қурилиш объектларини лойиҳалаштириш, қуриш, кенгайтириш, қайта қуриш ва техник қайта жиҳозлаш, биноларни, саноат, ижтимоий, маданий, маиший иншоотларни таъмирлаш ва улардан фойдаланиш;
- корхоналар ва ташкилий-ҳуқуқий ва мулк шаклидан қатъий назар ташкилотлар ёки муассасаларнинг буюртмалари бўйича қурилиш-монтаж, таъмирлаш, тиклаш ва ишга тушириш ишларини ўтказиш;
- буюртмачидан олинган буюртмага асосан махсус лойиҳа ташкилотлари билан ҳамкорликда лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш бўйича хизматлар кўрсатиш;
- лойиҳа-конструкторлик, тадқиқот ва экспериментал ишларни ташкил қилиш ва ўтказиш;
- қурилиш материаллари ва конструкцияларни шу жумладан, бетон маҳсулотлари ва бетон қоришмаларини ишлаб чиқариш;
- энергетика, гидротехника ва сув хўжалиги корхоналарига ҳамда бошқа корхоналарга ўзаро фойда асосида ташқи иқтисодий фаолиятга доир хизматларни кўрсатиш;
- шартнома асосида «O'zbekgidroenergo» АЖ ва унинг таркибига кирувчи корхоналарга ҳамда бошқа ташкилотларга моддий-техника ресурсларини, асбоб-ускуналарни, эҳтиёт қисмларни, машина ва механизмларни, шунингдек бошқа товарларни реализация қилиш;
- ихтисослашган транспорт хизматларини кўрсатиш;
- объектларнинг технологик бутланишини амалга ошириш;
- мураккаблик даражаси ҳар-хил бўлган ер ости ишлаб чиқариш ишларини барпо этиш;
- ер ости ва ер усти карьерларида, автомобил йўллари ва каналларда бурғулаш-портлатиш ишларини амалга ошириш;
- тупроқни юмшатиш;
- чуқурликларда контур портлаш усулини қўллаган ҳолда профиль ишларни амалга ошириш;
- махсус гидротехник ишлар (инъекцион ва цементли тўшама, қатламлаш, майдонли цементлаш, бўшлиқларни йўқотиш ва қурилиш чокларини цементлаш)ни амалга ошириш;
- сув кудукларини бурғулаш ва жиҳозлаш;
- тупроқ қатламларини кимёвий усулда мустаҳкамлаш;
- бетон иншоотларни бетонли цементлаш, торкрет сачратма-бетон усули билан таъмирлаш;
- кўп қаватли баланд бино ва иншоотларни қуриш;
- хавфи юқори бўлган объектларни (потенциал хавфли ишлаб чиқариш объектлари) қуриш;
- қуввати 500 кВ гача бўлган энергоускуналарни ўрнатиш;
- юксак (нано) технологияларни ишлаб чиқариш ва маҳаллий, хорижий технологияларни тадбиқ этиш;
- юридик ва жисмоний шахсларга қурилиш, маиший ва ишлаб чиқаришга оид бўлган хизматларни кўрсатиш;
- объектларни қуриш ва модернизация қилиш, таъмирлаш (шу жумладан капитал ва жорий таъмирлаш) бўйича бош пудрат ташкилоти сифатида иштирок этиш;
- пудрат, етказиб бериш, ижара, қарз, фьючерс, комиссия, сақлаш, ҳамда Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига зид бўлмаган битимлар, келишувлар ва шартномалар бўйича саноат, техник, комиссия, траст, лизинг, муҳандислик, ташкилий ва бошқа хизматларни кўрсатиш (ишларни бажариш);

- ижара фаолиятини амалга ошириш, кўчар ва кўчмас мулкларни ижарага бериш;
- халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш ва уларни улгуржи ва чакана савдо асосида сотиш;
- хом-ашё маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва сотиш;
- қонун ҳужжатлари билан ўрнатилган тартибда ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш.

24. Жамият Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган ва мазкур Уставада кўрсатилмаган бошқа фаолият турларини ҳам амалга оширишга ҳақлидир.

25. Махсус рухсатнома (лицензия) талаб қиладиган фаолият турлари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида ўрнатилган тартибда, лицензия олингандан кейин амалга оширилади.

V. УСТАВ ФОНДИНИНГ МИҚДОРИ, УНИ КўПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ

26. Жамиятнинг устав фонди акциядорлар олган Жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади ва Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида ифодаланади. Жамият томонидан чиқариладиган барча акцияларнинг номинал қиймати бир хил бўлиши керак.

Жамиятнинг устав фонди Жамият мол-мулкининг уни кредиторлари манфаатларини кафолатлайдиган энг кам миқдорини белгилайди.

Жамият имтиёзли акциялар жойлаштиришга ҳақли. Жойлаштирилган имтиёзли акцияларнинг номинал қиймати Жамият устав фондининг йигирма фоизидан ошмаслиги керак.

27. Жамият устав фонди 25 383 645 000 (йигирма беш миллиард уч юз саксон уч миллион олти юз қирқ беш минг) сўмдан, ҳар бирининг номинал қиймати 3 000 (уч минг) сўм бўлган 8 461 215 (саккиз миллион тўрт юз олтимиш бир минг икки юз ўн беш) дона жойлаштирилган акциялардан ташкил топган. Шундан 8 211 114 (саккиз миллион икки юз ўн бир минг бир юз ўн тўрт) дона оддий ва 250 101 (икки юз эллик минг бир юз бир) дона имтиёзли акциялардир.

28. Жамият жойлаштирилган акцияларга қўшимча равишда:

- 995 000 000 (тўққиз юз тўқсон беш миллион) дона оддий;
- 5 000 000 (беш миллион) дона имтиёзли эълон қилинган акциялар жойлаштиришга ҳақли.

Ҳар бир акциянинг номинал қиймати 3 000 (уч минг) сўм.

а) Жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш

29. Жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш қўшимча акцияларни жалб қилинган инвестициялар ҳисобига жойлаштириш, Жамиятнинг ўз капитали ва ҳисобланган дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

30. Қўшимча акциялар фақат мазкур Уставада белгиланган, эълон қилинган акцияларнинг сони доирасидагина Жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин.

31. Жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш тўғрисидаги ва Жамиятнинг мазкур уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинади.

32. Жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг ва имтиёзли акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ҳамда шартлари белгиланган бўлиши керак.

33. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати миқдорида рўйхатдан ўтказилади. Бунда мазкур Уставда кўрсатилган, эълон қилинган муайян турдаги акцияларнинг сони ушбу турдаги жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг сонига камайтирилиши керак.

34. Жамиятнинг устав фонди кўпайтирилиши натижасида кўпайтириш суммасининг битта акциянинг номинал қийматига мувофиқлиги таъминланмайдиган бўлса, Жамиятнинг устав фондини кўпайтиришга йўл қўйилмайди.

35. Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинган қўшимча акцияларни чиқариш ҳақидаги қарор Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш тўғрисидаги қарордир.

36. Жамият акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қоғозларни очик ва ёпиқ обуна воситасида жойлаштиришга ҳақли.

Акцияларнинг очик обунаси фақат қимматли қоғозларнинг биржа бозорида ва уюшган биржадан ташқари бозорида ўтказилади.

37. Жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланадиган баҳога эга бўлган ҳуқуқлар (шу жумладан мулкӣ ҳуқуқлар) орқали амалга оширилади.

Жамиятнинг қўшимча акциялари ва бошқа қимматли қоғозларига ҳақ тўлаш тартиби уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгилаб қўйилади.

38. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан акциядорлар ўртасида жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи Кузатув кенгаши томонидан, қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

39. Агар жамиятнинг пулдан ўзга воситалар билан ҳақи тўланаётган акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг номинал қиймати қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақининг икки юз бараваридан кўпни ташкил этса, Жамиятнинг акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг ҳақи сифатида киритилаётган мол-мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси баҳоловчи ташкилот томонидан чиқарилиши зарур.

40. Жамиятнинг устав фондини унинг ўз капитали ҳисобидан кўпайтиришда қўшимча акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга қайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айна ўша турдаги акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади.

41. Жамиятнинг устав фонди кўпайтирилаётганда қўшимча акцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳақини қўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш Жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

42. Жамиятнинг қўшимча акцияларига ушбу акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган жойлаштириш муддати ичида ҳақ тўланиши лозим.

43. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли равишда олиш ҳуқуқига эга.

Акциядор, шу жумладан акциядорларнинг умумий йиғилишида қарши овоз берган ёхуд унда иштирок этмаган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига тегишли шу турдаги акциялар миқдорида мутаносиб миқдорда имтиёзли олиш ҳуқуқига эга.

44. Имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган шахсларнинг рўйхати қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадаги Жамият акциядорлари реестрининг маълумотлари асосида тузилади.

45. Имтиёзли ҳуқуқ амалга оширилган тақдирда, акциядорлар акцияларнинг ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг фақат бутун миқдорини олиши мумкин.

46. Жамият акцияларини ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларларини имтиёзли олиш ҳуқуқини амалга ошириш тартиби ва муддатлари Қонунда белгиланади.

47. Имтиёзли ҳуқуқдан бошқа шахс фойдасига воз кечишга йўл қўйилмайди.

б) Жамиятнинг устав фондини камайтириш

48. Жамиятнинг устав фонди акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда Жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

Бундай ҳолда, шунингдек Қонуннинг 37-моддасида назарда тутилган бошқа ҳолларда, акциядорлардан Жамият томонидан оддий ва имтиёзли акцияларни олиш нархи уларнинг бозор қийматиға мувофиқ белгиланади.

49. Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисидаги ва мазкур Уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав фондини камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

50. Жамият устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклда хабардор қилади.

Кредиторлар Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида ўзларига билдириш юборилган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай Жамиятдан ўз мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришини ва устав фонди камайтирилиши билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини қоплашини талаб қилишга ҳақли.

VI. ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ, КОРПОРАТИВ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРИ

51. Жамият акциялари эгасининг номи ёзилган эмиссиявий қимматли қоғозлар бўлиб, улар икки турга - оддий ва имтиёзли акцияларга бўлинган.

52. Бир турдаги акция унга эгалик қилувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошқа эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги ҳуқуқларни беради.

53. Жамият қонун ҳужжатларига мувофиқ корпоратив облигацияларни (уларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитали миқдори доирасида) ва бошқа қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

54. Жамият томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқариш Кузатов кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

55. Жамият ўзи жойлаштирган қимматли қоғозлар айирбошланиши мумкин бўлган акциялар берадиган ҳуқуқларни чеклаш ҳақида ушбу қимматли қоғозлар эгаларининг розилигисиз қарор қабул қилишга ҳақли эмас.

VII. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

56. Акциялар мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида қайси юридик ёки жисмоний шахсга тегишли бўлса, ўша юридик ёхуд жисмоний шахс акциянинг эгаси — Жамият акциядори деб эътироф этилади.

57. Акциядор томонидан ҳуқуқларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

58. Жамият акциядорлари:

- Жамият акциядорларининг реестрига киритилиш;
- депо ҳисобварағидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;
- Жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;
- Жамият тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкнинг бир қисмини олиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш орқали Жамиятни бошқаришда иштирок этиш;
- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;
- олган дивидендини эркин тасарруф этиш;
- қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;
- ўзига етказилган зарарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб қилиш;
- ўз манфаатларини ифодалаш ва ҳимоя қилиш мақсадида уюшмаларга ва бошқа нодавлат ноtijорат ташкилотларига бирлашиш;
- овоз беришда ўзларининг ҳамкорликдаги позициясини шакллантириш мақсадида акциядорлар, шу жумладан миноритар акциядорлар ўзаро акциядорлик битимларини тузиш;
- қимматли қоғозларни олишда зарар кўриш, шу жумладан бой берилган фойда эҳтимоли билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурга қилиш ҳуқуқига эга.

59. Акциядорнинг акциядорлар умумий йиғилишида иштирок этиши, дивидендлар олиши ва Жамият томонидан корпоратив ҳаракатлар бажарилганда қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқларни амалга ошириши Жамият акциядорларининг реестри асосида амалга оширилади.

60. Имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни олиши тўғрисида ёзма шаклдаги аризани Жамиятга юбориш орқали ўз имтиёзли ҳуқуқини тўлиқ ёки қисман амалга оширишга ҳақли. Бундай ариза мазкур имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати ичида Жамиятга тақдим этилиши керак.

61. Овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар:

- Жамиятни қайта ташкил этиш тўғрисида;
- жойлаштирилган акцияларни йириклаштириш ҳақида;
- амалдаги қонунчиликка мувофиқ Жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки бошқа шахсга бериш билан боғлиқ йирик битим тузиш тўғрисида;
- Жамиятнинг уставига овоз берувчи акциялар эгалари бўлган акциядорларнинг ҳуқуқларини чекловчи ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки янги таҳрирдаги уставни тасдиқлаш тўғрисида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қарорлар қабул қилишда, агар улар қарши овоз берган бўлса ёхуд овоз беришда узрли сабабларга кўра иштирок этмаган бўлса, ўзларига тегишли акцияларнинг ҳаммаси ёки бир қисми Жамият томонидан қайтариб сотиб олинишини талаб қилишга ҳақлидир.

Бундай ҳолларда, Жамият томонидан акцияларни қайтариб сотиб олиш ушбу акцияларнинг бозор қиймати бўйича амалга оширилади, бу қиймат Жамиятнинг акцияларни қайтариб сотиб олишни талаб қилиш ҳуқуқи юзага келишига сабаб бўладиган ҳаракати натижасида қийматнинг ўзгариши ҳисобга олинмаган ҳолда аниқланади.

62. Акцияларни бошқа шахсга беришга доир чеклов белгиланиши акциядорни — мазкур акциялар эгасини Қонунда белгиланган тартибда Жамиятни бошқаришда иштирок этиш ва улар бўйича дивидендлар олиш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди.

63. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилишида мазкур йиғилиш ваколатига кирадиган барча масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этиши мумкин.

64. Жамиятнинг 1 фоиздан кам бўлмаган оддий акциялари эгаларига Кузатув кенгаши мажлисини чақиришни талаб қилиш ва кун тартиби, фойдани тақсимлаш, бошқарув ва назорат органи аъзолигига уларнинг номзодини, умумий йиғилиш ўтказилгунга қадар алмаштириш имконияти билан кўрсатиш юзасидан таклиф киритиш ҳуқуқига эга.

65. *Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар:*

— акциядорларнинг умумий йиғилишида Жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш тўғрисидаги масалалар ҳал этилаётганда овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этади;

— имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилишида Жамият уставига имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг ҳуқуқларини чеклайдиган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалалар, шу жумладан аввалги навбатдаги имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган дивиденднинг миқдорини белгилаш ёки кўпайтириш ва (ёки) тугатилиш қийматини белгилаш ёки кўпайтириш масалалари, шунингдек имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларга дивиденд ва (ёки) бу акцияларнинг тугатилиш қийматини тўлаш навбати бўйича имтиёзлар бериш ҳоллари ҳал этилаётганда овоз бериш ҳуқуқини олади;

— акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколат доирасига кирадиган масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш ҳуқуқига имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинмаган ёки дивидендларни тўлиқ тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан кейинги йиғилишдан бошлаб эга бўлади. Ҳуқуқ мазкур акциялар бўйича дивидендлар биринчи марта тўлиқ миқдорда тўланган пайтдан эътиборан бекор қилинади;

— Жамият тугатилаётганда ўзларига тегишли имтиёзли акциялар номинал қийматининг 125 фоизини, қонунчиликда ўрнатилган навбатда олишга ҳақли.

66. Акциядор (акциядорлар) йирик битимни ёки аффилиланган шахс билан тузилган битимни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги даъво аризасини судда кўриб чиқиш чоғида Жамиятдан ва гувоҳлардан суд томонидан кўриб чиқилаётган ишга тааллуқли бўлиши мумкин бўлган барча ҳужжатларни олишга ҳақли, бундан давлат сирини ёки қонун билан кўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи ҳужжатлар мустасно.

67. Миноритар акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида Жамиятда уларнинг орасидан миноритар акциядорларнинг қўмитаси ташкил этилиши мумкин.

68. Акциядорлар қонун ҳужжатлари ва мазкур Уставга мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

69. Акциядорларнинг ҳуқуқлари Жамият бошқарув органлари томонидан ҳимоя қилинади. Жамият барча акциядорларга, уларга тегишли улушлар, даромад даражаси,

жинси, ирки, дини, миллати, тили, ижтимоий келиб чиқиши, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъий назар бир хилдаги муносабат таъминланишига кафолат беради.

70. Жамият акциядорлари қуйидаги мажбуриятларга эга:

- Жамият тўғрисидаги махфий маълумотларни ташкил қилувчи сирларни сақлаши ва фош қилмаслиги. Миноритар акциядор ҳужжатларни асоссиз равишда талаб қилиши ва махфий ахборотлар, тижорат сирларини қўллаш йўли билан Жамият бошқарув органи фаолиятига тўсқинлик қилмаслиги лозим.
- ўзига оид маълумотлардаги ўзгаришлар ҳақида унинг акцияларга бўлган ҳуқуқларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи Марказий депозитарийни ва (ёки) инвестиция воситачисини ўз вақтида хабардор қилиши.

71. Жамият акцияларининг 50 ва ундан ортиқ фоизи эгасига айланган шахс, агар у бунгача мазкур Жамият акцияларига эгалик қилмаган ёки акцияларининг 50 фоизидан камроғига эгалик қилган бўлса, қолган акциялар эгаларига акцияларни бозор қиймати бўйича ўзига сотишлари борасидаги таклифини ўттиз кун ичида эълон қилиши шарт.

Акциядорнинг ўзига тегишли акцияларни сотиши тўғрисидаги ёзма розилиги эълон қилинган кундан эътиборан ўттиз кун ичида олинган тақдирда, Жамиятнинг 50 ва ундан ортиқ фоиз акциялари эгаси мазкур акцияларни сотиб олиши шарт.

72. Акциядорлар қонунчиликда ва мазкур Уставда назарда тутилган бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлишлари мумкин.

VIII. ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ

73. Акциядорларга дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган Жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳуқуқига эга.

74. Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олти кундан кеч бўлмаслиги лозим.

75. Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендларни қимматли қоғозлар билан тўлашга йўл қўйилмайди.

76. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

77. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра, жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

78. Дивидендларни ҳисоблаш механизми Жамиятнинг Дивиденд сиёсати тўғрисидаги Низомида ошкор қилинади.

79. Дивидендларни тўлаш чоғида биринчи навбатда имтиёзли акциялар бўйича, сўнгра оддий акциялар бўйича дивидендлар тўланади.

Имтиёзли акциялар бўйича қатъий белгиланган дивидендларни тўлаш учун етарли миқдорда фойда мавжуд бўлган тақдирда Жамият мазкур акцияларнинг эгаларига дивидендлар тўлашни рад этишга ҳақли эмас. Жамият рад этган тақдирда акциядорлар дивидендлар тўланишини суд тартибида талаб қилиши мумкин.

Жамият етарли миқдорда фойдага эга бўлмаган ёки зарар кўриб ишлаётган тақдирда, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар Жамият томонидан Жамиятнинг фақат шу мақсад учун ташкил этилган захира фонди ҳисобидан ва ушбу фонд доирасида тўланиши мумкин.

80. Имтиёзли акциялар ўз эгасига ҳар йили ўзига тегишли бўлган имтиёзли акциялар номинал қийматининг 25 фоизи миқдорида дивиденд олиш ҳуқуқини беради.

81. Жамият Ўзбекистон Республикаси норезидент акциядорининг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивидендларни эркин айирбошладиган валютага айирбошлаб, маблағларни норезидент акциядор тақдим этган банк ҳисобварағига ўтказиб бериши шарт.

82. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг ва Жамиятнинг расмий веб-сайтларида қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда эълон қилади.

IX. ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ВА БОШҚА ФОНДЛАРИ

83. Жамиятнинг захира фонди бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда:

- Жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш;
- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш;
- Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендлар тўлаш;
- Жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.
- Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

84. Жамиятнинг захира фонди Жамият устав фондининг 15 % дан кам бўлмаган миқдорини ташкил этади.

85. Жамиятнинг захира фонди мазкур Уставда белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади.

Ҳар йилги ажратмаларнинг миқдори мазкур Уставда белгиланган миқдорга етгунига қадар 5% ни ташкил қилади.

Агар Жамиятнинг захира фонди тўлиқ ёки қисман сарфланса, мажбурий ажратмалар ўтказиш тикланади.

86. Жамият қонунчиликда белгиланган тартибда бошқа фондлар ташкил қилишга ҳақли.

X. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРУВИ

АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

87. Акциядорларнинг умумий йиғилиши Жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

88. Жамият ҳар йили акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт.

89. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

90. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ҳар йили июнь ойининг охиригига жумасида ўтказилади.

91. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

92. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши Жамият Кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, тафтиш комиссиясининг (тафтишчининг) ёзма талаби, шунингдек ёзма талаб тақдим этилган санада Жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгаллик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талаби асосида ўтказилади.

93. Жамиятда барча оддий акциялар битта акциядорга (бундан буён матн давомида - Ягона акциядор) тегишли бўлган ҳолларда акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилмайди.

Қонун ва мазкур Устави билан акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатига киритилган масалалар бўйича қарорлар Жамиятнинг Ягона акциядори томонидан қабул қилинади ва ёзма шаклда расмийлаштирилиши керак, Жамиятнинг имтиёзли акциялари Қонунга мувофиқ овоз бериш ҳуқуқини олиши ҳоллари бундан мустасно.

94. Жамият Ягона акциядорининг қарор қабул қилиш тартиби Жамият Ягона акциядорининг қарор қабул қилиш тартиби тўғрисидаги Низомда белгиланади.

95. *Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:*

- Жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги тахрирдаги уставини тасдиқлаш, Жамият Кузатув кенгаши қарори билан Жамиятнинг Устав фондини кўпайтириш ва эълон қилинган акциялар сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиришлар бундан мустасно;
- Жамиятни қайта ташкил этиш;
- Жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- Жамият Кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар кўмитасининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- Жамиятнинг устав фондини камайтириш;
- ўз акцияларини олиш;
- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини, Жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижроия органи ҳисобланувчи Бош директорни тасдиқлаш ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- Жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини (тафтишчисини) тайинлаш ва тасдиқлаш, уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботини, шунингдек Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан, Жамиятни рақобат муҳити таҳлили, экспортга йўналтирилганлик ва тегишли соҳа, тармоқ ва ҳудудни ривожлантириш бўйича тасдиқланган давлат дастурларидан келиб чиққан ҳолда ўрта муддатга (5 йилгача) ва узоқ муддатга (5 йилдан ортиқ) ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;
- Жамиятни ривожлантириш стратегиясига (зарур ҳолларда) киритиладиган ўзгартиш ва/ёки қўшимчаларни тасдиқлаш;
- Жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- Жамият Кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Жамият Кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) хулосаларини эшитиш;
- акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;
- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- Жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни энг юқори миқдорларини белгилаш;
- Жамиятнинг Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни белгилаш;
- Қонунда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан йирик битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва Жамият аффилиланган шахслари билан битимларни маъқуллаш;

- мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- аудиторлик ташкилотининг ҳисоботларини ҳар йили тасдиқлаш;
- Жамиятнинг ички корпоратив ҳужжатларини тасдиқлаш, тасдиқланиши мазкур Устав билан Жамиятнинг Кузатув кенгашининг ёки Ижроия органининг ваколатларига киритилган ҳужжатлар бундан мустасно;
- Корпоратив бошқарув Кодекси (бундан буён матн давомида - Кодекс) тавсияларига риоя этиш мажбуриятини олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- хомийлик (хайрия) ёки беғараз ёрдам кўрсатишнинг (олиш) энг кўп миқдорини белгилаш;
- ҳар йили мустақил профессионал ташкилотлар – маслаҳатчиларни жалб қилган ҳолда бизнес-жараёнлар ва лойиҳаларнинг Жамият ривожланиш мақсадларига мувофиқлиги юзасидан таҳлил ўтказиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- ижроия органининг аффилиланган шахслар билан ва йирик битимларни мустақил амалга ошириши учун Жамиятнинг жорий хўжалик фаолияти билан боғлиқ битимларни аниқлаш;
- Қонунчиликка ва Кодексга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

96. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар Жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

97. Акциядорларнинг умумий йиғилишида шахсан иштирок эта олмайдиган акциядорлар унда видеоконференц-алоқа орқали иштирок этишлари мумкин, ҳамда ўз овоз бериш ҳуқуқларини электрон почта орқали (электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ҳолда), шунингдек ўз ваколатини вакилга бериш йўли билан амалга оширишлари мумкин.

98. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгаллик килувчи акциядорлар (акциядор) молия йили тугаганидан кейин 90 кун мобайнида, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши кун тартибига масалалар киритишга, ҳамда Жамият Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига (тафтишчилигига) бу органининг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳақли.

99. Акциядорлар (акциядор) Жамият Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига (тафтишчилигига) ўзлари кўрсатган номзодлар рўйхатига акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказилиши тўғрисидаги хабар эълон қилинган санадан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ўзгартишлар киритишга ҳақли.

100. Акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилишга, шунингдек кун тартибига ўзгартишлар киритишга ҳақли эмас.

101. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари акциядорлар эътиборига:

- акциядорлар умумий йиғилиши яқунлангандан сўнг натижаларни ошкор қилиш;
- акциядорлар умумий йиғилиши Баённомаси тузилган санадан эътиборан икки иш куни мобайнида муҳим факт ҳақидаги хабарни ошкор қилиш йўллари билан етказилади.

Жамият акциялари фонд биржасининг биржа котировкаси варағига киритилган ҳолларда, Жамият муҳим факт ҳақидаги хабарни фонд биржасининг расмий веб-сайтида эълон қилиши шарт.

Ахборотларни ошкор қилиш муддати бундай қарорлар қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан ошмаслиги керак.

102. Кузатув кенгаши Жамият фаолиятига умумий рахбарликни амалга оширади, Қонун ва мазкур Устав билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

103. Кузатув кенгаши қонун ҳужжатларига ва мазкур Уставга мувофиқ иш юритади. Кузатув кенгаши фаолиятининг тартиби Жамиятнинг Кузатув кенгаши тўғрисидаги Низомда белгиланади.

104. Кузатув кенгашининг ваколатларига қуйидагилар киради:

- Жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича қўрилаётган чоратадбирлар тўғрисида Жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда Жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, Қонунда кўзда тутилган ҳоллар мустасно;
- акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун Жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- Жамият Уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги тахрирдаги Уставини тасдиқлаш масалаларини акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;
- Жамият мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- Жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижроия органи ҳисобланувчи Бош директори ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, унинг вазифасини вақтинча бажарувчини тайинлаш;
- корпоратив маслаҳатчини тайинлаш;
- ички аудит тўғрисидаги, корпоратив маслаҳатчи тўғрисидаги ва Жамиятнинг Кузатув кенгаши қошида ташкил этиладиган қўмиталар фаолияти тўғрисидаги Низомларни тасдиқлаш;
- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;
- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;
- Жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг тафтиш комиссияси аъзоларига (тафтишчисига) тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;
- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;
- Жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;
- Жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;
- Жамиятнинг шўба хўжалик жамиятларини ва Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналарни ташкил этиш;

- Қонунда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан йирик битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва Жамият аффилианган шахслари билан битимларни маъқуллаш;
- Жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда Жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;
- қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарор (акциялар, облигациялар) ва эмиссия рисоласини тасдиқлаш;
- қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарорга (акциялар, облигациялар) ва эмиссия рисоласига ўзгартиришлар ва (ёки) кўшимчалар киритиш ва уларнинг матнини тасдиқлаш;
- Қонуннинг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;
- Жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан белгиланган чегара доирасида Жамият ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорларини белгилаш;
- барча акциядорлар учун маълумотларни ошкор этган тарзда, акциядорлар умумий йиғилиши томонидан ва қонунчиликда ўрнатилган миқдор доирасида хайрия (ҳомийлик) ёки беғараз ёрдамни кўрсатиш (олиш) шартлари ва тартибини белгилаш, шунингдек ушбу тўғрисида қарор қабул қилиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган узоқ муддатли стратегия асосида ўрта муддатли (5 йилгача бўлган давр учун) бизнес-режалар ишлаб чиқиш, ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки кузатув кенгашига тасдиқлаш (маъқуллаш) учун киритиш;
- Жамиятнинг ижроия органи, ички назорат органлари, Жамиятда ташкил этилган коллегиял органлар фаолиятини мувофиқлаштиради, зарур бўлганда, Жамият ривожланиш режасини ишлаб чиқишни ташкил этиш ва унда белгиланган мақсадларга эришиш мониторинги учун экспертларни жалб этиш;
- Кузатув кенгаши қошида кузатув кенгаши, ижроия органлари аъзолари, Жамият ходимлари ва жалб этилган экспертлар (тегишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бошқалар)дан иборат тегишли масалалар, шу жумладан, низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал этиш бўйича кўмиталар (ишчи гуруҳлари) ташкил этиш;
- Жамиятнинг бошқарув лавозимларига хорижий менежерлар номзодларининг иштирок этишига имкон яратилган ҳолда ҳар йили танловлар ўтказиш;
- ташкилий тузилмани ишлаб чиқиш, жорий этиш ва мунтазам баҳоланиши бўйича ишларнинг қонунчиликда белгиланган талабларга мувофиқ тарзда амалга оширилишини мувофиқлаштиришни таъминлаш;
- йиллик молиявий ҳисоботларни Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тарзда эълон қилишга ўтиш бўйича амалга ошириладиган ишларни мувофиқлаштириш;

- корпоратив бошқарув тизимини баҳолашни ўтказиш учун мустақил ташкилотни танлов асосида танлаш;
- Жамиятда Кодекс тавсияларига риоя этилишини назорат қилиш.

105. Кузатув кенгашнинг ваколат доирасига Қонунга, мазкур Уставга ва Кодексга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

106. Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

Кузатув кенгаши аъзолари

107. Кузатув кенгаши 9 (тўққиз) кишидан иборат.

108. Жамият Кузатув кенгаши тугрисидаги Низом талабларига мувофиқ, Жамият Кузатув кенгаши таркибига биттадан кам бўлмаган (аммо мазкур Уставда кўзда тутилган Кузатув кенгаши аъзолари сонининг 15 фоизидан кам бўлмаган) мустақил аъзо киритади.

109. Кузатув кенгашининг аъзолари Қонунда ва мазкур Уставида назарда тутилган тартибда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга сайланади.

Кузатув кенгаш таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

110. Кузатув кенгашига:

- Жамият Бош директори;
- Жамиятнинг шўъба, тобе хўжалик жамиятларида, шунингдек Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналарда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар;
- Жамиятнинг шўъба, тобе хўжалик жамиятлари, шунингдек Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналар бошқарув органларининг аъзолари;
- Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар сайланиши мумкин эмас.

Кузатув кенгашининг Раиси

111. Кузатув кенгашининг раиси Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан Кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

112. Кузатув кенгаши ўз раисини Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

113. Кузатув кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

114. Кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

Кузатув кенгашининг мажлиси

115. Кузатув кенгашининг мажлиси Кузатув кенгашининг Раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси аъзосининг, ижроия органи, шунингдек мазкур Уставда белгиланган бошқа шахсларнинг талабига кўра чақирилади.

116. Кузатув кенгаши мажлислари сўров ўтказиш йўли билан, шунингдек видеоконференц-алоқа режимида ўтказилиши мумкин. Кузатув кенгаши мажлислари видеоконференц-алоқа режимида ўтказилганда Кузатув кенгаши аъзолари томонидан қабул қилинган қарорлар сиртдан берилган деб ҳисобланмайди.

117. Кузатув кенгаши аъзоларининг сони мазкур Уставда назарда тутилган миқдорнинг етмиш беш фоизидан кам бўлган тақдирда, Жамият Кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши шарт.

Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақлидир.

118. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, агар Қонунда Кузатув кенгашининг мажлисини чақириш ва ўтказиш тартибини белгиловчи ўзгача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

119. Кузатув кенгаши томонидан қарор қабул қилишда, Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда, Кузатув кенгаши Раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

120. Кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак.

121. Шунингдек қуйидаги масалалар бўйича қарорлар ҳам Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак:

- Жамият устав фондини ошириш тўғрисида;
- қўшимча акциялар чиқарилуви тўғрисида;
- акцияларга айирбошладиган корпоратив облигацияларни чиқариш тўғрисида;
- аффилиланган шахс билан тузилаётган битимни маъқуллаш ҳақида;
- баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада жамият соф активлари миқдорининг ўн беш фоиздан эллик фоизгачасини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисида. Бунда Кузатув кенгашидан чиқиб кетган аъзоларнинг овози инобатга олинмайди.

122. Кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади.

123. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган Кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

124. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади.

125. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот Жамиятнинг ижроия органига кузатув кенгашининг мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

ИЖРОИЯ ОРГАНИ

126. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш ваколати яккабошчилик асосидаги ижроия органи - Бош директор томонидан амалга оширилади.

127. Бош директор Жамият акциядорларининг умумий йиғилиши (Жамиятнинг барча оддий акциялари Ягона акциядорга тегишли бўлган ҳолларда, Жамиятнинг Ягона акциядори томонидан тайинланади) томонидан бир йил муддатга тайинланади, қоида тариқасида, чет эллик менежерлар иштирок этиши мумкин бўлган танлов бўйича саралаш асосида амалга оширилади.

Бош директор билан меҳнат шартномасини Кузатув кенгаши раиси имзолайди.

128. Бош директор ўз фаолиятини амалдаги қонунчиликка, мазкур Уставга, Ижроия органи тўғрисидаги Низомга ва меҳнат шартномасига мувофиқ амалга оширади.

129. Бош директор акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади ва назорат қилади.

130. Бош директор Жамият номидан ишончномасиз иш юритади ва унинг манфаатларини ифодалайди, Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномалар беради.

131. *Бош директорнинг ваколатига* Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарлик қилиш, акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг мутлақ ваколатларига киритилган масалалардан ташқари, шунингдек:

- бизнес-режада кўрсатилган фойда олишни таъминлаш;
- ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг мол-мулки ва пул маблағларини тассаруф этиш;
- банкларда ҳисоб-рақамлар, шу жумладан валюта ҳисоб-рақамларини очиш;
- Жамият мижозлари, бошқа корхона ва ташкилотлар билан шартномалар имзолаш ва битимлар тузиш;
- Жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки уни бошқа шахсга бериш ёхуд мол-мулкни бошқа шахсга бериш эҳтимоли билан боғлиқ битим ва ўзаро боғлиқ бўлган бир нечта битимлар бўйича қарор қабул қилиш, агар бошқа шахсга берилаётган мол-мулкнинг ёки олинаётган мол-мулкнинг баланс қиймати бундай битимларни тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилинаётган санадан олдинги ҳисобот санасига тузилган молиявий ҳисобот бўйича Жамият соф активлари миқдорининг 15 фоизигача ташкил этса, акцияларни ва бошқа қимматли қоғозларни жойлаштириш билан боғлиқ бўлган битимлар бундан мустасно;
- Жамият штатларини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомлар ва ходимларнинг лавозим йўриқномаларини тасдиқлаш;
- меҳнат ёки фуқаролик-ҳуқуқий шартномаларини (контрактларни) тузиш ва бекор қилиш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини сақлаб турилишини таъминлаш, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш;
- амалдаги қонунчиликка мувофиқ ишга вақтинчалик ва бошқа турдаги ижодий жамоалар, ҳамда мустақил фуқароларни пудрат шартномалари ва меҳнат келишув битимлари шартлари билан жалб этиш;
- Жамият директорлари, бош муҳандис ва бош бухгалтерни лавозимларга тайинлаш ва озод қилиш. Жамиятда барча оддий акциялар Ягона акциядорга тегишли бўлган ҳолларда бу лавозимларга талабгорларни тайинлаш Жамиятнинг Ягона акциядори билан келишган ҳолда амалга оширилади;
- Жамиятнинг барча ходимлари учун бажарилиши мажбурий бўлган буйруқлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;
- ходимларга қонун ҳамда ички ҳужжатлар билан белгиланган тартибда ҳақ тўлаш (барча турдаги муқофотлар, устамалар, қўшимча тўловлар ҳамда меҳнат иштироки коэффиценти қўллаш)ни белгилаш;
- Жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини тайинлаш;
- ваколатхоналар ва филиаллар, шўъба хўжалик жамиятлар, Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналарнинг уставларини ва ички норматив ҳужжатларини тасдиқлаш, тасдиқланиши акциядорлар умумий йиғилишининг ёки Кузатув кенгашининг ваколатларига киритилган ҳужжатлар бундан мустасно;
- акция ва улушларга Жамият эгалик қилаётган корхона ва ташкилотларнинг бошқарув органларида Жамият номидан унинг вакиллари овоз бериш Тартибини тасдиқлаш.

132. Амалдаги қонунчиликка, мазкур Уставга, Ижроия органи тўғрисидаги Низомга мувофиқ Бош директорнинг ваколат доирасига бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

133. Бош директорнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари қонунчиликда, мазкур Уставда, Ижроия органи тўғрисидаги Низомда ва у билан тузиладиган шартномада белгиланади.

134. Бош директорнинг мажбуриятлари:

- Жамият манфаатларини кўзлаб иш тутиш;
- Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига, Жамиятнинг ички меъёрий ҳужжатларига, шунингдек у билан тузилган меҳнат шартномасининг талабларига риоя қилиш;
- Жамиятнинг хизмат ёки махфий бўлган маълумотларини, шунингдек тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни Жамият ходимлари томонидан ошкор этилмаслиги бўйича чора-тадбирлар кўриш;
- Жамиятни ривожлантириш дастурлари ҳамда бизнес-режалари ишлаб чиқилишига раҳбарлик қилиш;
- таъминлаш:
 - Жамиятнинг бизнес-режаси кўрсаткичларининг бажарилишини,
 - Жамиятнинг асосий воситаларини қонун ҳужжатлари билан белгиланган тартибда ҳисобдан чиқарилишини,
 - Жамият шартнома мажбуриятларининг бажарилишини,
 - Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларнинг қонун ҳужжатларига мувофиқлигини ташкил этилишини, ишончлилигини ва аниқлигини,
 - Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни Жамият Кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ёки аудиторнинг талабига кўра тақдим этилишини,
 - Жамиятнинг идоравий архивини ташкил этиш ва Жамият ҳужжатларини тегишли равишда сақланишини,
 - Жамиятни малакали кадрлар билан,
 - Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилиятларидан самарали фойдаланиш чораларини кўришни,
 - қонунчиликда ўрнатилган тартибда меҳнат муносабатлари билан боғлиқ масалаларни ҳал этишни,
 - Жамиятда ходимларнинг ижтимоий кафолатлари ва улар меҳнатини муҳофаза қилинишига риоя этилишини,
 - Жамият таркибий бўлинмаларининг ўзаро самарали фаолиятини,
 - статистика, бухгалтерия ва бошқа молиявий ҳисоботларни тегишли органларга тўлиқ ва ўз вақтида тақдим этилишини,
 - дивидендлар ҳисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг ҳуқуқларига риоя қилинишини,
 - акциядорларга, кредиторларга ва бошқа манфаатдор шахсларга Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида ўз вақтида тақдим этилишини (махфий бўлган маълумотлар ва тижорат сирини ташкил этувчи ахборотлар бундан мустасно);
 - Жамият ҳақида ошкор этилиши шарт бўлган ахборотларни, шу жумладан ХМХСга ва аудитнинг халқаро стандартлари асосида тузилган молиявий ҳисоботларни Жамият корпоратив сайтида ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа манбаларда инглиз, рус ва акциядор ҳамда бошқа манфаатдор томонларга, шу жумладан, хорижий инвесторларга қулай бўлган бошқа тилларга таржимаси билан биргаликда эълон қилинишини;

- шўъба хўжалик жамиятлари ва Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналар раҳбарларининг тасдиқланган йиллик бизнес-режа бажарилиши тўғрисида ҳисоботларини ҳар чорак якуни бўйича эшитиш;
- Жамиятнинг йиллик бизнес-режа кўрсаткичларини бажарилиши ва Жамиятнинг ривожланиш стратегиясига эришиш бўйича, шунингдек Жамиятнинг шўъба хўжалик жамиятлари ва Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналар тасдиқланган бизнес-режа кўрсаткичларига эришиш бўйича кўрилаётган чоратадбирлар ҳақида Кузатув кенгаши олдида ҳар чоракда ҳисобот бериш;
- Молиявий йил якунига кўра Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари бўйича акциядорлар умумий йиғилиши олдида йиллик ҳисобот бериш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишларида, шунингдек Кузатув кенгашининг йиғилишларида, Бош директорнинг ваколатига киритилган масалаларни кўришда, қатнашиш.

135. Бош директорнинг ҳуқуқлари:

- Жамиятнинг банк ва бошқа молия ҳужжатларида биринчи имзо қўйиш;
- ўз ваколатига тегишли масалалар бўйича мустақил равишда қарорлар қабул қилиш;
- Кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этиш;
- Жамиятнинг Бош директори вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат Жамият Кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйиш;
- иш ҳақи, мукофот ҳақи, компенсациялар ва бошқа тўловларни олиш.

136. Бош директор амалдаги қонунчиликка, мазкур Уставга, Ижроия органи тўғрисидаги Низомга ва у билан тузилган шартномага мувофиқ бошқа ҳуқуқ ва мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

137. Жамият Бош директорига тўланадиган ҳақ миқдори Жамият фаолиятининг самарадорлигига, Жамият Корпоратив бошқарув тизимини мустақил ташкилот томонидан ўтказилган баҳолаш даражасига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва у билан тузилган шартномада акс этган бўлади.

**КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ
ВА БОШ ДИРЕКТОРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ**

138. Кузатув кенгашининг аъзолари ва Бош директор ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши ҳамда қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

Агар қонунчиликка мувофиқ бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг Жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган шахслар жавобгар бўлмайди, *Қонуннинг 90-моддасида белгиланган ҳоллар бундан мустасно.*

139. Суд Кузатув кенгаши аъзосини ёки Бош директорни Жамиятга мулкий зарар етказганликда айбдор деб топган тақдирда, ушбу аъзонинг ёки Бош директорнинг ваколатлари суднинг қарорига кўра, уларнинг хўжалик жамиятларида раҳбарлик лавозимини эгаллаши тақиқланган ҳолда, бир йилдан кам бўлмаган муддатга тугатилиши мумкин.

140. Кузатув кенгаши аъзоси ёки Бош директор Жамиятга чалғитувчи ахборот ёки била туриб ёлғон ахборот тақдим этганлиги ёхуд ўзлари ёки ўз аффилиланган шахслари томонидан фойда (даромад) олиш мақсадида йирик битим тузишни ва (ёки) йирик битим тузиш ва (ёки) аффилиланган шахслар билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул

қилишни таклиф этганлиги натижасида етказилган зарар учун жавобгарликка тортилиши мумкин.

ХІ. ЖАМИЯТНИНГ МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ **ТАФТИШ КОМИССИЯСИ**

141. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун мазкур Уставга мувофиқ акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тафтиш комиссияси сайланади.

Жамият тафтиш комиссияси бир йил муддатга сайланади ва уч кишидан иборат.

Айни бир шахс айни Жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

Тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида Жамият Кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

Тафтиш комиссияси аъзоларига доир малака талаблари Тафтиш комиссияси тўғрисидаги Низомда белгиланади.

142. Жамият тафтиш комиссиясининг ваколатига қўйидагилар қиради:

- бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият яқунлари бўйича Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш;
- ўтказилган текшириш яқунларига кўра хулоса тузиш;
- Жамиятда аффилиланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва Жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани тайёрлаш;
- тайёрланган хулосани ҳар чоракда Кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқиш;
- акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишига:
 - молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот тақдим этиш;
 - Жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо ҳақида хулоса;
 - бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги ҳақида ахборот тақдим этиш.

143. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, Кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки Жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра, Кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан амалга оширилади.

144. Жамият тафтиш комиссиясининг фаолият кўрсатиш тартиби Тафтиш комиссияси тўғрисидаги Низомда белгиланади.

145. Тафтиш комиссияси акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши чакирилишини талаб қилишга ҳақли.

146. Тафтиш комиссияси Раиси акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида шахсан ўзи иштирок этади.

ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИ

147. Жамиятнинг ички аудит хизмати:

- қонун ҳужжатларига, Уставига ва бошқа меъёрий ҳужжатларга риоя этилишини;

- бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини;
- хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қодалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини;
- активларнинг сақланишини риоя этилишини;
- 50 фоиздан зиёд улуши Жамиятга тегишли бўлган юридик шахслар билан ўтказилган операциялар устидан назоратни амалга оширишни;
- Жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали Ижроия органи, шўъба хўжалик жамиятлари ва Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхоналар ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

148. Ички аудит хизмати ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибга, мазкур Уставга ва Ички аудит хизмати тўғрисидаги Низомга мувофиқ амалга оширади.

АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ (ташқи аудитор)

149. Аудиторлик ташкилоти Жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамият молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хулосасини тақдим этади.

150. Аудиторлик ташкилоти Жамиятнинг молиявий ҳисоботи ва молияга доир бошқа ахборот ҳақидаги нотўғри хулосани ўз ичига олган аудиторлик хулосаси тузилганлиги оқибатида етказилган зарар учун Жамият олдида жавобгар бўлади.

ХП. ҲИСОБ ВА ҲИСОБОТ

ҲУЖЖАТЛАРНИ САҚЛАШ

ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДАГИ АХБОРОТ

151. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

Жамиятда бухгалтерия ҳисобининг ташкил этилиши, ҳолати ва ишончилиги, тегишли органларга ҳар йилги ҳисобот ва бошқа молиявий ҳисоботлар, шунингдек Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида акциядорларга, кредиторларга тақдим этиладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар ўз вақтида тақдим этилиши учун жавобгарлик Бош директорнинг зиммасида бўлади.

152. Жамиятнинг молиявий ҳисоботида кўрсатилган ва акциядорларнинг умумий йиғилишига тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва зарарлар ҳисобварағидаги маълумотларнинг ишончилиги мулкӣ манфаатлари Жамият ёки унинг акциядорлари билан боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилоти томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

153. Жамиятнинг йиллик ҳисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан ўн кундан кечиктирмай Кузатов кенгаши томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

154. Жамият Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузилган йиллик молиявий ҳисоботни у Халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида икки ҳафта олдин эълон қилиши шарт.

155. Жамият Ўзбекистон Республикаси амалдаги қонунчилигида белгиланган ҳужжатларни сақлаши шарт.

156. Жамият Қонуннинг 103-моддасида назарда тутилган ҳужжатлардан акциядорларнинг фойдаланиш имкониятини таъминлайди, бундан бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатлар, шунингдек Бош директорнинг буйруқлари ва Жамият акциядорларининг реестри мустасно.

157. Жамият ўзининг аффилланган шахслари ҳисобини юритиши ва улар тўғрисида қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ҳисобот тақдим этиши шарт.

Жамият аффилланган шахслар рўйхатини қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган тартибда ва муддатларда ҳар йили эълон қилиши шарт.

158. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда Жамият тўғрисидаги ахборотни ошкор қилишни амалга ошириши шарт.

XIII. ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ

159. Жамиятни қайта ташкил этиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида ўрнатилган тартибда амалга оширилади.

160. Жамиятни қайта ташкил этиш қўшиб юбориш, қўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартириш шаклида амалга оширилиши мумкин.

ЖАМИЯТНИ ТУГАТИШ

161. Жамиятни тугатиш тартиби Фуқаролик Кодекси, Ўзбекистон Республикасининг “Банкротлик тўғрисида”ги, «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунларига, ҳамда бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан белгиланади.

162. Жамиятнинг кредиторлар билан ҳисоб-китоблардан кейин қолган мол-мулки тугатувчи томонидан акциядорлар ўртасида қуйидаги навбат бўйича тақсимланади:

- *биринчи навбатда* Қонуннинг 40-моддасига мувофиқ қайтариб сотиб олиниши лозим бўлган акциялар бўйича тўловлар амалга оширилади;
- *иккинчи навбатда* имтиёзли акциялар бўйича ҳисобланган, бироқ тўланмаган дивидендларни ва мазкур Уставда имтиёзли акциялар бўйича белгиланган тугатиш қийматини тўлаш амалга оширилади;
- *учинчи навбатда* Жамиятнинг мол-мулкни оддий акциялар эгалари бўлган акциядорлар ўртасида тақсимлаш амалга оширилади.

163. Мол-мулкни ҳар бир навбат бўйича тақсимлаш аввалги навбат бўйича мол-мулк тўлиқ тақсимлаб бўлинганидан кейин амалга оширилади.

164. Мол-мулкни тугатиш қийматининг чет эллик инвестор бўлган акциядорга ўтказиладиган қисмини Жамият хорижий валютага айирбошлаб бериши шарт.

XIV. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

165. Мазкур Уставда тартибга солинмаган муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги Қонунчилиги асосида тартибга солинади.

166. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги ва меъёрий ҳужжатларига ўзгаришлар киритилиши натижасида мазкур Уставнинг қоидалари бу ўзгаришларга зид келган тақдирда, ушбу қоидалар ўз кучини йўқотади ва Жамият Уставига тегишли ўзгартиришлар киритилгунга қадар, Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларига амал қилинади.

167. Мазкур Уставни бир ёки бир нечта қоидаси ўз кучини йўқотган вазиятда, бу қоида Уставнинг бошқа қоидаларини тўхтатиш учун асос бўлмайди.

168. Акциядорлар умумий йиғилиши ёки Кузатув кенгаши томонидан, ўз ваколатлари доирасида мазкур Уставга киритиладиган барча ўзгартириш ва қўшимчалар бўйича қабул қилинган қарорлар, қонунчиликда ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

169. Ушбу Уставнинг ҳолатлари бўйича келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар музокаралар йўли билан ҳал қилинади. Низо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти бўлмаган тақдирда, улар суд орқали ҳал қилинади.

170. Мазкур Устав, унга киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчалар ёки Жамиятнинг янги тахрирдаги Устави учинчи шахслар учун улар давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб кучга киради.